

Blage, og jeg paastaar, at de for en stor Del ere Skyld i den Misere og daarlige Forsatning, hvori Haandværket rundt omkring i Landet befinder sig. Der er mangen en Haandværker, der ikke mere tør røre sig, ikke tør arbejde og virke, som han efter sin Evne og Dydighed kan, fordi han ikke ved, hvilken Dag han kan komme til at mangle Arbejdskræfter. Naar det ærede Medlem talte noget om 73 Ore pr. Dag, skulde han ogsaa have nævnt os, at der er strejket, uagtet de vedkommende tjente 3 Kr. om Dagen. (3. Sage: Ja, endog saa 10 Kr.) Ja, de genere sig ikke. Det forekommer mig at være et Vidnesbyrd om, hvor umotiveret disse Strejker komme, og hvor skadelige de ere for Haandværket og Udviklingen i det hele. Der er ogsaa talt om, at Arbejderne burde have Betaling for Ventetiden. Seg hører til dem, der kunne strække sig overordentlig langt i alle Retninger for at faa humane Forhold tilvejebragte, men naar Arbejderne skulde have Betaling for den Ventetid, som maatte gaa med, forinden et Arbejde kunde genoptages, fortsættes eller fuldføres, saa spørger jeg, hvad skulde Mestrene og Entreprenørerne have, naar de skulle vente paa deres Arbejdere, fordi disse behøve at foretage en eller anden mere eller mindre daarligt motiveret Strejke? Det kunde være ganske behageligt at faa Oplysning derom. Seg skal med Fornøjelse stemme for et Forslag, der gik noget i den Retning, som Bestemmelsen derom i Lovforslaget, naar den kan udvikles, men i den Form, hvori den her foreligger, kan jeg ikke slutte mig til den. Et maatte jeg i alt Fald aldeles bestemt fordre, nemlig lige Ret for alle Parter; skal der være Straf for den ene, maa der ogsaa være det for den anden. Det er i øvrigt højt ejendommeligt i vor Tid, da der er saa megen Tale om Frihed, at iagttagelse, hvorledes man anstrænger sig paa alle mulige Omraader for at løvbinde sig selv og bringe sig selv ind under Straffeparagraffer. Det her foreliggende er et nyt Eksempel derpaa. Hvis det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgfreds vil have, at jeg skal stemme for et saadant Forslag, som dette, maa der være samme Ret for Mestrene som for Arbejderne, den samme Ret for Arbejdsgiverne, som han kræver for Arbejderne. Naar der tales om Priskuranten og de gængse Priser, maatte man dog være noget bunden derved; Priskuranten maatte da have bindende Kraft, og ikke være en Priskurant, der gælder i Dag og kan forandres i Morgen, undertiden i Genhold til de mest inurrige Paastande. Dette hindrer mig og vil altid blive en stor Braad for mig, og

det maa efter mine Begreber fordres, at der ikke ensidig kan ske Forandring deri. Lad os eksempelvis tage saadanne Forhold, som det ærede Medlem fremdrog med Hensyn til Bygningshaandværkerne. Der kan efter min Mening ikke være noget at indvende imod, at der opstilles en Priskurant, og at Arbejdslønnen deri sættes endog meget højt op, men det forekommer mig, at det maa gøres paa den Tid af Aaret, da Arbejdet ikke er begyndt, og ikke først naar Entreprenørerne ere bundne ved deres Kontrakter og skulle udføre Arbejdet, thi der kommer da til at foreligge en Tilstand, som ikke blot er uheldig for Samfundet, men ogsaa umulig at arbejde under. — Da der her ogsaa er Tale om Vicitationer, vil jeg tillade mig at benytte Lejligheden til at udtale som min Mening — og tror nok, at ærede Medlemmer rundt omkring fra Provinserne bele denne min Anstuelse — at det vist vil være fuldt berettiget, at man, om ikke stiller Krav, saa i alt Fald udtaler et indtrængende Ønske om, at Arbejder der udføres for Statens Regning i Provinserne, skulle udføres af Provinshaandværkere. Dette er et Forhold, som jeg vil tillade mig at fremdrage. Men selv om Provinshaandværkere skulde konkurrere med kjøbenhavnske Haandværkere, ere de ikke hange derved, idet Haandværkerne i Provinserne i Henseende til Dydighed næppe staa tilbage for de kjøbenhavnske. I alt Fald maa et Forhold ikke være til Stede, nemlig at Regeringens Arkitekter sige: Vi kunne ikke arbejde med de Haandværkskræfter, der findes i Provinserne, fordi vi ikke kende dem personlig. Dette har imidlertid mere end en Gang været Tilfældet, og jeg henstiller til den høje Regerings Velvilje at forhindre saadanne Forhold i Fremtiden. — Seg skal slutte med at udtale, at jeg kan ikke stemme for Forslaget, som det foreligger, men kan det komme frem i ændret Stillelse, saa at Forholdet kan blive lige for begge Parter, skal det være mig lært at slutte mig dertil.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(Hørdum): Ja, nu har jeg jo faaet den Støtte for Lovforslaget, som jeg begyndte med sige, at jeg ventede at faa fra de forskellige Steder. Jeg har faaet den Støtte, jeg tænkte mig at ville faa, ganske vist en Støtte af en noget ejendommelig Art. Seg ønsker først at gøre nogle Bemærkninger til den ærede Minister. Den ærede Minister mente ikke at kunne tilraade at gaa ind paa Forslaget. Jeg tror dog ikke, at den ærede Minister bestemt fraraadede Forslaget, men kun fraraadede det i den Form, hvori det forelaa, og han anførte forskellige Grunde